

Slovenci na dan in plan prih. nedeljo!

Vedno bližje smo nedelji, ko se bomo zbrali Slovenci in Slovenke od blizu in daleč. Naselbina se že spoštljivo pripravlja, da sprejme primerno vse okoliške Slovence, ki bodo ta dan posetili Slovenski katoliški shod v naši naselbini.

Ta shod bo dobil zelo častno lice, kajti shoda se bo udeležil v celoti, kakor slišimo glavni odbor naše Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote, ki ima štiri močna društva v naši naselbini, in pod katere moralnim pokroviteljstvom se bo ta shod tudi vršil.

Velik dan bo to, in vsak zaveden Slovenec in Slovenka bo na ta dan prišel na plan od blizu in daleč.

Program telega shoda bo približno, kakor ga tu navajamo:

Točno ob 9:30 uri zjutraj se prično zbirati vsa katoliška društva v cerkveni dvorani. Ako pridejo kaka društva ali njih zastopstva iz bližnjih naselbin iz Joliet, So. Chicago, Waukegan, Bradley, La Salle, naj pridejo direktno v cerkveno dvorano, kjer se bomo vsi skupaj zbrali. Vsi društveniki naj prinese seboj društvene regalice.

Ob 10:15 odkorakajo vsa društva v cerkev sv. Štefana k slovesni sv. maši, ki se bo pričela točno ob 10:30 dopoldne. Sv. mašo bo daroval preč. g. Luka Gladek novi Duhovni vodja K. S. K. J. Imel bo pri tej maši tudi slavnostno pridigo.

Takoj po maši odkorakajo vsa društva v šolsko dvorano, kjer bo uradni sprejem gl. odbornikov, zastopstva raznih društev itd. V šolski dvorani se bo serviralo za tuje goste, ki bodo prišli iz bližnjih naselbin kosilo. Vsi tisti iz drugih naselbin, ki bi meli radi kosilo v dvorani naj blagovolijo se prigrasiti v šolski dvorani pred mašo, da se bo vedelo potem približno koliko pripraviti.

Takoj po kosilu odide občinstvo v cerkveno dvorano, kjer se bo utvoril uradni shod točno ob 1:30 popoldne. Vsi, ki bodo šli domov na kosilo, se naj gotovo do tistega časa vrnejo.

PROGRAM SHODA BO KAKOR SLEDI:

Predsednik odbora za shod Mr. John Žefran bo otvoril shod in pozdravil v imenu naselbine vse občinstvo. Nato bodo sledili govori:

1. "Bratski značaj podpornih organizacij," govori Mr. Anton Grdina, gl. predsednik KSKJ.
2. "KSKJ. in Ameriški Slovenci," govori Mr. Josip Zalar gl. tajnik KSKJ.
3. "Vera in KSKJ," govori Rev. Luka Gladek Duhovni vodja KSKJ.
4. "Duhovnemu vodju v zahvalo" deklamira deklica Mary Blaj.
5. "O katoliški šoli" govori Very Rev. Hugo Bren, O. F. M., D. D.
6. "Žena in podporna organizacija" govori Mrs. Mary Blaj tajnica dr. Marije Pomagaj, 78. KSKJ.
7. "Za Mladinski Oddelek" govori Miss Mary Vaupotič.
8. "Katoliško Ime" govori Rev. Benvenut Winkler, O. F. M.
9. "Verska svoboda in časopisje" govori Mr. John Jerich.
10. "Pridobivanje članov v katoliška društva" govori Mr. Louis Železnikar tajnik dr. sv. Štefana 1. KSKJ.
11. "O vrednosti glasila bratskih organizacij" govori Mr. Ivan Zupan urednik glasila KSKJ.
12. "Deklamiranje otrok iz Mladinskega oddelka."
13. Nastop društvenih zastopnikov in sicer, za dr. sv. Štefana 1. KSKJ. govori Mr. John Žefran. — Za društvo sv. Alojzija, 47. KSKJ. govori Mr. Martin Kremec. — Za dr. Marije Pomagaj 78. KSKJ. govori predsedica Mrs. Mary Gregorich in za dr. sv. Ane 170 KSKJ govori Mrs. Agnes Horvath.
14. Čitanje in sprejem resolucij.

Pred govori, med in po govori bo nastopalo pevsko dr. Adria s svojimi točkami pod vodstvom Mr. Ivo Racića.

Rojaki še enkrat vam kličemo pridite vsi na dan in plan prihodnje nedelje. Zakaj velik dan bo to, kakršnih še nismo imeli v naši naselbini!

AMERIŠKE VESTI.

— Washington. — Republikanski uskoki, katere vodi senator La Follette so včeraj pripomogli demokratom podemokratizirati parlamentarni red v obeh zbornicah. Novi red je precej modificiran in bo nudil raznim referatom v zbornicah večje svobodščine kot doslej. S tem pa so radikalni republikanci zopet pokazali, da kaj lahko vse dosežejo s svojo odločujočo težo v kongresu.

— Washington. — Senator George Norris pristaš progresivne La Folletteve struje je predložil v senatu predlogo v kateri zahteva nacionalizacijo vseh železnic v Uniji. Ta predloga je baje dvignila veliko začudenje v obeh zbornicah. Ta predloga za enkrat še ne bo našla ugodnega odgovora, ker je večina republikancev in tudi demokratov proti predlogi.

— Keystone, S. D. — Thomas A. Edison znani električni inventist je kupil tukaj štiri velike kose zemlje, v kateri se nahaja mineralna ruda, ki se jo potrebuje pri izdelovanju električnih baterij. Edison je kupil to mineralno polje iz vzroka, ker se boji bojkota pri kupovanju mineralne rude.

— Bluffton, O. — Strašni zločin se je odkril tukaj včeraj, ko so našli 70-letno Mrs. Katarino Mohler vso sesekano v vodnjaku na njenem domu. Mrs. Mohler je bila izginila nekako pred več tedni in niso vedeli kaj se ji je pripetilo. Te di so zagledali neko stvar plavati v vodnjaku, ki so jo potegnili ven in bilo je njeno sesekano truplo. Kdo bi bil strašni zločin izvršil poročilo še ne omenja.

— Ventura, Cal. — Pri igranju kart v tukajšnjem bližnjem mestu Oxnard, je prišlo do tepeža in streljanja. Posledica vsega je bila, da sta bila dva pri tepežu ubita in več ranjenih. Policija jih je več pozaprla.

— McAlester, Okla. — Jacob Pope in Aeron Harvey, ki sta bila še nedolgo spoznana morilec prve vrste, sta bila včeraj usmrčena na električnem stoju za svoj zločin v tukajšnji državi jetnišnici.

— Toledo, O. — Trije delavci so bili zadušeni od plina na delu v Atlas Chemical Co. ko so se nahajali v nekem spodnjem prostoru pod delavnico. Gas je začel uhajati iz nekega rezervoarja in v kratkem napolnil vse spodnje prostore, kjer so omenjeni trije delali.

— Boston. — Kardinal O'Connell je prejel od sv. Očeta iz Rima ravno predno se je podal predvčerajšnjim na ladjo, da odpotuje na obisk v sv. deželo knjige "De Dignitate et Officio Cardinalis." Ta knjiga je zelo redka in je velike vrednosti. Bila je tiskana v petnajstem stoletju.

— St. Paul, Minn. — V bližnjem mestecu Hinckley je bila včeraj zaprta tamkajšna državna banka. Vzrok prenehanja s poslovanjem so baje nezadostne rezerve.

— Marion, Ill. — V Williamson countyju vlada mir in red. Vojaštvo patrolira po mestu in okolici. Nočne hišne preiskave, ki so jih vprižarjali klani so pojenjale. Pričakuje se, da bodo nemiri s tem končani.

NOV POTRES NA JAPONSKEM.

Okoli 50 ljudi ubitih, pravi poročilo. — Potres je trajal 12 minut. — Ljudstvo je silno zbegano.

Tokio. — Silni potresni sunek se je pojavil v torek, ki je trajal nekaj nad 12 minut. Potres se je pojavil takoj po 6. uri zjutraj. Več stavb je potres razrušil. Do 50 oseb je ubitih in silno veliko ranjenih.

Iz Yokohame se poroča, da so tudi tam občutili hud potresni sunek, in da je nekaj oseb zasutih. Tujezemcem baje ni med ponesrečenimi.

V Tokio je več poslopij, ki so bile pričete na novo grajene poškodovanih. Novi potres je silno zavrl rekonstrukcijo, ki se je pričela po zadnjem potresu.

Ljudstvo je vrela na vse pomaganje iz svojih stanovanj, ker je mislilo, da pride zopet slična nesreča, kakor zadnjega septembra. Več ur je vladala silna panika med ljudmi.

EKSPERTNA GOSPODARSKA KONFERENCA NA DELU V PARIZU.

Pariz. — Gospodarska konferenca, kjer je zastopana tudi Amerika po svojih ekonomskih ekspertih kot je n. pr. general Dawes iz Chicago in več drugih je na delu in preiskuje finančno možnost Nemčije. Včeraj so brzojavno povabili predsednika Nemške državne banke iz Berlina na konferenco, kjer bo podal svoje poročilo o valutnem stanju marke itd. Na podlagi finančne možnosti nemške države se bo dovolilo Nemčiji posojilo in ji obenem tudi naložilo obveznosti za odplačila vojne odškodnine.

AMERIKANCI KUPUJEJO GRADOVE V NEMČIJI.

Draždane. — Poroča se, da je na Nemškem pokupilo po Amerikancih 343 gradov. Amerikanci bodo imeli te gradove za svoje izletniške počitnice. Danes se dobi za par tisoč dolarjev jako udoben grad na Nemškem, pravi poročilo.

FRANCOSKI FRANK PADA.

Pariz. — Francoski frank je včeraj dvakrat padel in dvakrat zrastle nazaj v svoji vrednosti. Končno je padel in obstal za dva pointa in pol nižje kot predvčerajšnjim.

ODLOČILNA BITKA V MEXIKI SE BLIŽA.

Mexico City. — Vladne čete so zopet začele energično operirati v svojih smerih proti upornikom. Vladne čete so dobile nove zaloge municije in nova ojačenja. V par dneh se pričakuje splošne ofenzive na strani vladnih čet. V tej bitki, se bo odločila končna usoda ene ali druge strani.

ŠEST KITAJCEV POSVEČENIH V DUHOVNIKE.

Honan, Kitajsko. — V tukajšnjem misijonskem semenišču je bilo te dni posvečeno po tamkajšnjem škofu Štefano Scarella šest domačih kitajskih bogoslovcev v katoliške duhovnike. Tako počasi dobivajo kitajski kakoliki svoje lastne duhovnike.

Iz neodrešene domovine.

FAŠISTOVSE GONJE PROTI SLOVENCEM SE NADALJUJEJO NAPREJ. — ITALIJANI ALEZUJEJO SLOVENSKEGA POSLANCA ŠČEKA.

Framasoni in fašisti vodijo boj proti knezonadškofu Dr. Sedeju.

Pred nekaj dnevi se je ponovno sestel direktorij fašistovske stranke na Goriškem, da sklepa o ojačenju proti goriškemu knezonadškofu dr. Sedeju. Iz poročila, ki so ga o zborovanju izdali, je razvidno, da to delo ne gre tako lahko izpod rok. Goriški Italijani se namreč boje, da ne bi Gorica obenem z osebo dr. Sedeja izgubila tudi knezonadškofijskega sedeža — zadnjega znaka nekdanje njene prestolniške oblasti. Fašistovski poročilo skuša v tem pogledu ljudi pomiriti in zatrjuje, da gre zgolj za izprememba osebe na knezonadškofijski stolici. — Videmski dnevnik "Il Friuli" imenuje boj proti nadškofu "una lotta ingiusta", to je krivičen boj. "Friuli" piše, da se borijo fašisti zoper nadškofa samo zato, ker je slovenskega rodu. V članku treh kolon dokazuje, kako je knezonadškof vselej vestno izpolnjeval vse svoje dolžnosti in bil v narodnem oziru vselej pravičen. Nato zavrača list trditev, da je ljudstvo zoper nadškofa. Navaža slovesne sprejeme, ki jih je bil deležen nadškof v furlanskih občinah. List zaključuje z opombo, da je sklep fašistov proti volji naroda, katera odklanja vsako akcijo, ki bi bila naperjena proti našemu nadškofu. — Vredno je pribiti dejstvo, da sodelujejo v gonji proti knezonadškofu dr. Sedeju framasoni in fašisti v najlepši slogi. Po vsej priliki so fašisti v tem slučaju sploh le orodje v rokah lože.

Gonja proti poslancu Ščeku.

Tržaški liberalni krogi s čudno zagrizenostjo nadaljujejo gonjo proti poslancu Ščeku. "Edinost" priobčuje strupene napade proti njemu kakor proti največjemu škodljivcu in izdajalcu narodne stvari. To hujs-

kanje med pristaši "Edinosti" ni ostalo brez učinka in poslanec Šček je prejel iz teh krogov brezimno pismo, v katerem mu groze s smrtjo. Istočasno pa poslanca Ščeka z enako zagrizenostjo preganjajo Italijani, ki ga sumnično veleizdaje na korist Jugoslaviji ter ga zalezujejo z bodalom v rokah.

Goriški fašisti in dr. Besednjak.

"Goriška Straža" dne 17. decembra m. l. poroča: "Goriški fašisti so povabili na razgovor dr. Besednjaka, ki se je v petek zvečer odzval vabilu in šel v sedež goriškega fašistovskega direktorija. Tajnik fašja g. Caprara je dr. Besednjaku povedal pred direktorijem sledeče: "Mi fašisti nečemo omejevati svobode tiska in ne maramo delati nasilnosti, zakaj doba nasilstev je minula. Toda opozoriti Vas moramo, da je pisava "Goriške Straže" posebno v zadnjem času silno ostra in da precej pikro kritizira vladno in njene ukrepe. Gospodje, Vi ste prosti delati, kar hočete, toda opomnimo Vas, da fašisti ne bodo mogli več dolgo prenašati te pisave. Ako ne odnehate, bomo siljeni podvzeti mere, ki ne bodo "Straži" niti koristne niti prijetne." Ko je g. tajnik te besede spregovoril, se je poklonil; isto je storil dr. Besednjak. Podala sta si roke in se poslovila." Tako je fašizem v Italiji še vedno najvišja oblast, stoječa nad vsemi zakoni.

Smrtna kosa.

V Dolini pri Trstu je umrl zvest narodni delavec in buditelj Ivan Piciga. Bil je neumoren pevovodja in učitelj godbe po vseh bližnjih društvi, a revežem, vdovam in sirotam sveto valed in pomočnik v pravnih zadevah — vse za "Bog plačaj." Umrl je kot dober kristjan. N. v. m. p.!

Denarne pošiljatve

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zaslužljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene točno in brez vsakega odbitka. Prejemnik dobi denar na svoj dom ali na svojo domačo pošto. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

SKUPNO S POŠTINO:

500 — Din. \$ 6.35	100 — Lir. \$ 5.10
1000 — Din. \$ 12.35	200 — Lir. \$ 9.85
2500 — Din. \$ 30.75	500 — Lir. \$ 23.75
5000 — Din. \$ 61.00	1000 — Lir. \$ 46.25
10,000 — Din. \$ 121.00	

Pri pošiljках nad Din. 10.000 in nad 2000 lir se po možnosti dovoljuje še poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je absolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Pri brzojavnih pošiljках pridejo k navedenim cenam še stroški za brzojav.

Dolarje pošiljamo mi tudi v Jugoslavijo in sicer po pošti kakor tudi brzojavno.

Za potovanje v stari kraj, kakor tudi od tam sem, Vam vse potrebno oskrbi najbolje naša banka.

Vse pošiljatve naslovite na:

SLOVENSKO BANKO

Zakrajšek & Česark

70 — 9th Avenue,

New York, City.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
	For United States per half year	\$2.00
	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priročne v gotovi številki, morajo biti donosani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Kadar se preselite sporočite nam takoj vaš **NOVI** naslov in poleg tega tudi vaš **STARI** naslov. S tem prihranite nam mnogo dela.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Smrti radi davice-nepotrebne

Davica ali difterija je bila še do nedavna ena izmed najmortalnejših otroških bolezni; stariši so bili v strahu pred njo. Moderno zdravoslovje pa je premagalo tudi to strahoto z iznajdbo leka, ki za zavezo "antitoksin". Vkljub temu še precej otrok umira za to boleznijo. Dognano pa je, da sploh noben otrok ne bi umrl radi davice, ako bi že prvi dan bolezni dobil primerno zdravniško oskrbo. Po mnenju zdravstvenega komisarja države New York, Dr. Nicoll, število smrti radi davice se bo skrčilo na najmanjše, ko se bodo vsi stariši zavedali svoje odgovornosti, da pokličejo zdravnika takoj, čim kak njihov otrok trpi na grlu ali ga duši kašelj, in ko bo vsak zdravnik takoj dal bolniku antitoksin v zadostni količini, čim obstoji najmanjši sum, da ima otrok difterijo.

Zdravstveni urad newyorške države je dal preiskati prvih 500 slučajev smrti radi davice v l. 1923. in dognal, da visok odstotek izmed teh otrok je umrl po nepotrebem. Največji vzrok smrti radi davice je bila okoliščina, da se je zamudilo dati pravočasno zadostno dozo antitoksina. Ako bolnega otroka primerne preskrbijo s tem lekom takoj prvi dan bolezni, ozdravitev je vedno gotova.

Izmed onih 500 slučajev so našli, da le 15-krat v vsakih sto slučajih je bil zdravnik poklican takoj prvi dan in le v 32 slučajih za vsakih sto prvi ali drugi dan, tako da v več kot polovici vseh slučajev sploh ni bilo zdravniške oskrbe do tretjega dne ali še kasneje. To zamudo so seveda zakrivali stariši ali oskrbniki.

Ali tudi zdravniki niso povsem brez krivde za zamudo v lečenju. To je razvidno iz dejstva, da v skoraj 40% vseh slučajev ni zdravnik dal antitoksina ob svojem prvem obisku in da v 11% slučajev sploh ni bil predpisan nikak antitoksin. Taka zamuda je morda opravičljiva v nekaterih dvomljivih slučajih, ko zdravnik prvi dan bolezni si ni še na jasnem glede bolezni in hoče čakati, dokler poročilo kakega laboratorija ne potrdi difterije. Ali da bi bila ta bolezen dvomljiva po prvem dnevu, je skrajno redka stvar. Vendarle se je zgodilo v 159 slučajih, da je zdravnik imel priliko pregledati bolnika še le drugi dan in vkljub temu čakal še en dan ali še več, predno je dal antitoksin. Taka zamuda po mnenju Dr. Robertsa od zdravstvenega urada pa se sploh opravičiti ne da, ako je le najmanjši sum, da gre za difterijo.

Drug vzrok smrti je nezadostna količina antitoksina, dasi zdravnikova oskrba je bila pravočasna. Od 161 pacientov, izmed omenjenih 500 smrtnih slučajev dasi so jih zdravniki pregledali prvi ali drugi dan, je le v 57 slučajih bila dana primerna doza antitoksina. Dr. Roberts trdi, da za zdravljenje difterije treba vbrizgati antitoksin naravnost v žile ali globoko v mišice in ne le pod kožo. Učinek je potem štiri do desetkrat hitrejši.

Večina smrti je nastala radi zadušenja ali srčnih komplikacij. Te in vse druge komplikacije difterije pa, kakor je dobro znano zdravnikom, se dajejo preprečiti, ako se pravočasno vbrizga v bolnika zadostna količina antitoksina.

Kasarne za intelektualce.

V francoski žurnalistiki se je nedavno vršila zanimiva debata. Francoski minister za prosveto je namreč predlagal, naj bi država zgradila posebne vojašnice za dijake. Študenti bi živeli v teh kasarnah do konca svojih študij ter bi potem ko bi se uveljavili v svojih poklicih, po malem vračali državi denar, katerega je država izdala zanje v kasarnah. "Matin" pa je prišel še na bolj originalno idejo. Iznesele je predlog, da naj država ne gradi no-

benih novih poslopij, temveč da naj mlade študente kratkoma uniformira ter jih pritegne k nekakemu navideznemu vojaškemu službovanju, dokler ne dovrše svojih študij. Značilno je, da z "Matinovo" idejo soglasja velik del francoskega časopisja.

— Aberdeen, S. D. — Tukaj se je pričela včeraj kokošjerska razstava. Perutinarji od daleč in blizu imajo razstavljene najboljše kokoši, ki jih pozna severno-zahodni del Unije.

IZ SLOVENSКИH NASELBIN.

Gilbert, Minn.

Spoštovano uredništvo Edinosti: — Danes ne bom opisaval delavske razmere v naši naselbini gilbertski. Ampak sv. dolžnost me veže, da se enkrat oglasim od nas, in ker se nihče neče, zato sem se namenil jaz. Dne 31. decembra sem dobil iz naše gilbertske pošte pismo. Ko pismo odlepi, sem našel v njem en kos časopisa Prosvete sedaj že tako imenovane Proklete. Ista oseba meni ni znana, ki je to storila. Dalje mi vošči veselo srečno novo leto in velik blagoslov. Podpisal pa se je tako, kakor se osel smeje — "i-ha-ha!" Pogledam, kaj mi je tako važnega poslal in zagledam naslov članka Zgodbe o sv. pisemskih čudežih. Prosveta seveda pravi, da so vse to navadne bajke. Najbolj pa se postavi, kakor se zna vedno, ko je z velikimi črkami zapisala: "Pet sto duhovnikov se je izreklo proti deviškemu spočetju Krista." Nič pa ne pojasni, ali so to duhovniki budisti ali kdo v dotičnem stavku. To samo zato, da bi kdo brž mislil, da so to bili katoliški duhovniki. To je dobro, da to rdečo tetko že vsi poznamo. Dalje učeni urednik trdi, da molitev ne izda nič in da maše niso vredne počenega groša. — Kdo ti jih pa sili? Če rdeči Zavertnik nič ne da za maše ni s tem rečeno, da nihče drugi ne sme. Pa saj se poznamo Joža, kam svojo tace moliš!

Pa tudi to ne. V tem članku je tolikozlobnost, da jo več bit ne more. On hoče zvrniti episkopalni spor na našo vero, ki je vse nekaj drugega kot razkolniška episkopalna. Le čemu Joža tako rad tako zlobnost prodaja v rdečem listu?!

G urednik Prosvete, če sploh zaslužite to ime, ali se pravi s tem delavcem pomagati? Ali je to v korist delavcem? Je tako nesramno pisarjenje pravim koristno trpinu delavcu, kateremu s takimi zlobnimi frazami krade vero iz srca?!

Pri nas v Gilbertu eni kar norijo, ki čitajo rdeči list. Sv. maše, molitve in cerkve so zapustili že sedaj na stara leta. In čegava je ta zasluga. Tistih, ki pišejo take zlobnosti in jih tako šemijo, da z njimi zvrčajo vso stvar na našo sv. vero. Sram vas bodi! Kaj takega še nisem videl pri nobenih brezvercih!

Dandanes ti ljudje natvezajo našim duhovnikom najgrše stvari. Še tako so zarukani nekateri rdečkarji, da dolže duhovnike krivce, če jih kompanije slabo plačujejo. Jaz pa zlo teh razmer pripisujem takim, kakor je naš Jože, ki ne zna delati drugega, kakor širiti sovraštvo med ljudmi radi vere. Če bi ljudje imeli več krščanske ljubezni in več vere bi bile tudi razmere boljše. Tako pa kakršni ljudje, take so pa razmere. Tako je vidiš Jože, pa magari se Jože stokrat obrne na svojem rdečem uredniškem stolcu.

Taki ljudje, ki zavržejo vero postanejo kot živali. In še bolj so nevarni kot nevarne živali, ker ti imajo um, ki ga jim je dal Bog in ga potem za slabe stvari obrnejo, dočim žival, ki nima uma, ne more človeku toliko škoditi kot taki ljudje.

Slovencem v Ameriki pa kličem v svarilo. Če boste to trpeli še dalje in prenašali brez protesta, potem boste doživeli še žalostne resnice. Ko boste umirali vam ne bod pustili vaših lastnih otroci, da bi se na zadnjo uro spravili z Bogom, kajti ti ljudje, ki imajo vaše krmilo v rokah vaše jednote bodo to povzročili.

Za list katoliškega prepričanja ni prijetno agitirati, kajti na sto in sto je izgovorov, ko se je treba narahotiti. Vendar brez vspeha moja agitacija ni bila. Stori sem kar sem mogel zadnji mesec. Jaz se ne bom hvalil ko-

liko sem storil... Kajti glavno ste storili Vi naročniki, ki ste pridno naročali in mi pomagali do vspeha.

Rojakom tu in drugod pa priporočam, da sežejo po takšnih listih, kakor so naši delavski listi, v prvi vrsti po Edinosti, ki je najboljši slovenski delavski list in zatem po Ave Mariji našemu edinemu slovenskemu nabojnemu listu v Ameriki. Za otroke, ki znajo čitati angleško imate sedaj pa St. Francis Magazine. Sežite rojaki pridno po teh listih!

S tem sklenem moj dopis in tebi list Edinost želim, da postaneš skoro dnevnik. Uredniku Prosvete, pa želim, da bi ga skoraj pamet srečala, ker silno jo je potreben. Kajti s tako čenčarijo, kot jo ti prodajaš se narod ne izobrazuje, pač pa pohujšuje in od krščanske ljubezni odvrača. S takim se narod nazaj v paganstvo potiska, nazaj v zadnjaštvo!

Z Bogom!

Frank Ulčar.

—

La Salle, Ill.

Vaš svinčnik, ki ste mi ga v dar poslali za nove naročnike itd. sem prejel. Lep je, in sem ga jako vesel. Želel bi, da bi se v tem letu vsi zastopniki in zastopnice poprijeli, da bi se dobilo, kar največ mogoče novih naročnikov skupaj.

Pošljite mi takoj kakih 25 koledarjev. Te dni se bom zopet podal na agitacijo za vaše lepe liste.

Novic posebnih ni. Kadar se bo kaj novega zgodilo bom že poročal.

Ob koncu mojega pisma pa želim vsem cenjenim naročnikom tega lista veselo in srečno novo leto. Prav tako vsem zastopnikom in zastopnicam. In še enkrat apeliram na vse zastopnike in naročnike, da naj pridno agitirajo za nove naročnike, da se bo list čimprej povzpelo do dnevnika. Pozdrav!

Joe Lesjak, zastopnik,

—

Greenville, Pa.

Cenjeno uredništvo: — Sprejmite par vrstic v predale vašega lista. Po dolgem preseljevanju iz kraja v kraj po zadnji premo-garski stavki sem se konečno naselil tukaj v Greenville. Tukaj smo od 6. oktobra. Mesto je prav prijazno, imamo katoliško cerkev sv. Mihaela in katoliško šolo. Mladino podučuje deset šolskih sester. Slovencev tu ravno ni, razum mene in mojega strica na farmah. Ljudje so tukaj jako verni in zelo spolnujejo svoje verske dolžnosti. Imamo dva angleške duhovnika in so tri sv. maše vsako nedeljo. Mesto ima kakih deset tisoč prebivalcev. Župnija ima tukaj jako dober red pri cerkvi. Vsak faran je dolžan plačati na mesec en dan svojega zaslužka cerkvi. Kdor torej več plačuje ta tudi seveda več zasluži.

Tukaj ni premo-gokopov. Jaz delam v tovarni in se dela vsaki dan. Zaslužimo po 55c. na uro. Ni bogvejak, vendar je že toliko če se vsak dan dela, da se živi. Fari plačam po \$4.00 na mesec za cerkev in šolo. Božična kolekta je znašala \$1960.00, kar je lepa svota za tako malo mesto. To se vidi, da farani spolnujejo svoje dolžnosti.

Prejel sem Vaš novi angleški list St. Francis Magazine in se mi jako dopade. Tako je prav, s tem bo preskrbljeno dobro berilo tudi za našo mladino. Pošljite mi tudi en koledar, ako jih še imate v zalogi.

Pozdrav vsem pri listu, kakor tudi čitateljem!

Marko Bajuk.

—

Med Rusijo in Romunijo se bodo začela pogajanja glede vpostavitve medsebojnih odnosov v drugi polovici januarja meseca v Salzburgu.

Mirna peč, Dolenjsko.

Po dolgem enoletnem čakanju smo vendar dobili tolikanj zaželjeni novi veliki farni zvon. Dne 10. novembra ga je pripeljal cerkveni ključar g. Franl Kos naravnost iz Ljubljane; voz, zvon in konji so bili okusno ozaljšani s šopki, venci in narodnimi zastavami. Nad vse veličasten je bil sprejem zvona od strani faranov, naši fantje Orli na konjih so šli zvonu naproti do Trebnjega, dekleta v narodnih nošah in drugo občinstvo so na meji fare pričakovali prihod zvona. Veličasten je bil spoved, ki se je pomikal z zvonom proti Mirni peči. Marsikomu je prišla solza veselja v oči, ko je zagledal krasno ozaljšani mogočni zvon v takem spremstvu. Drugi dan dne 11. novembra t. j. na Marti-novo nedeljo smo ga pod spretnim vodstvom tukajšnjega te-sarskega mojstra Janeza Grand-liča srečno potegnili v zvonik. Popoldne ob 4. uri ko je bil zvon obešen na svoje mesto, oglasil se je prvokrat iz visokih lin zvonika, ki je s svojim mogočno done-čim čistim glasom vse občinstvo razočaral in presenetil, vmes so grmeli možnarji in oznanjali ce-li fari veseli dogodek; nato so bile večernice pete litanije M. B. s zahvalno pesmijo. Zvon je bil v Ljubljani posvečen v čast sv. Kancjanu, farnemu patronu, zato nosi tudi napis: Sv. Kanc-jan prosi za nas. Na zvonu se nahajajo tri podobe, namreč sv. Kancjana, Matere Božje čistega Spočetja in križanega Jezusa. Na spodnjem delu zvona se blišči napis: Treska in hudega vre-mena reši nas, o Gospod! Zvon je težak 1472 kg. in ima glas čist. V sled vedno naraščajoče draginje je tudi cena zvonovom od lanskega leta silno poskoči-la, tako da se imamo z velikim primanjkljajem še boriti; 64.200 dinarjev smo imeli nabranega in to svoto doplačali zvonarni, 59.000 dinarjev imamo pa še dolga; tudi glavni oltar je še na dolgu. Dragi rojaki, ne pozabite na svo-jo farno cerkev v stari domovini, pomagajte po svojih močeh, kdor more in hoče. Bog Vam po-vrni stotero, kar ste do sedaj na-brali in darovali. — Letos je bi-lo za našo farno precej nesrečno leto; poleti nam je grozna toča napravila ogromno škodo po pol-jih, zlasti po vinogradih, koncem novembra smo imeli silno po-vođenj, ki je tudi precej škodo napravila, vsi Mirno-peška do-lina ob Temenici je bila pod vo-do, ravno tako pod Česenjcam; cesta, ki vodi tod proti kolodvoru je bila pod vodo prav do Mir-ne peči, ravno tako St. Jurska do-lina do Karteljevega. Prav ob-čutno škodo je napravila voda v Globodolski dolini, v Gor. Glo-bodolu je voda prišla do hiš, in so morali umikati iz kleti presni-no in živali iz hleva; ozimno žito, ki je bilo 14 dni pod vodo je skoro uničeno. Kakor vse ka-že, bo revščina vedno večja, po-manjkanje denarja silno narašča, kmetje so začeli vsled neznosnih davkov in draginje v dolgove le-ziti. Pač res, Jugoslavija posta-ja Ubogoslavija.

Mira peč dne 19. dec. 1923.

Anton Zore, žup.

—

Zgodovinske gosi.

Meseca novembra praznuje-mo vsi pravoverni kristjani god sv. Martina. Slavimo ga ob no-vem vinu in ob tolsti gosji pe-čenki. Toda gos ni postala v zgo-dovini in v mišljenju ljudi sla-vna samo po sv. Martinu. Gosi so znane še od prej iz starih čas-ov, ko še ni bilo ne duha ne slu-ha o sv. Martinu. Stari Egipčani so doprinašali gosi na žrtve-nike kot žgalne darove. Stari Rimljani pa so gosi cenili pose-bno od takrat, ko so jim otele Kapitol Rimljani so radi njho-vega kričanja, ki jih je rešilo go-tovega pogina, tega člana kurje družine naravnost oboževali, vendar pa so ga imeli rajši na krožniku kakor na jeziki. Dan-danes cenimo gosi najbolj v ku-hinji ni na mizi, najmanj pa v družbi, kjer so nam večinoma nesimpatične in nadležne. Seve-da slednje ne spadalo k ptičjemu rodu na domačem dvorišču.

Rojaki podpirajte tiste trgov-ce, ki oglašajo v vašem listu!

Čas je podoben reki, ki se ve-dno neprestano vali naprej in nima konca. Pred tisoč leti je tekla, teče danes—voda je, ve-dno voda—to ne vedno ista. Čas je enak, vedno hiti naprej brez konca je—ne pozna nobene me-je—toda ni vedno isti.—Pred sto leti so rabili vojniki puške, ka-tere danes nadkriljujejo skoro otroške bezgavke. To kar je za-hteval čas pred sto leti — je da-nes že davno za nami in bilo bi za sedanji čas docela neprakti-čno.

Toda eno je, ki ima večno parktičnost, kar je Bog dal člo-veku na sinajski gori, deset bo-žjih zapovedi. Postave, ki jih delajo ljudje, so samo za gotove čase, pride nova doba, treba no-ve postave, to vidimo vsak dan v vsaki državi in vsaki lokalni občini. — Toda božja Previdnost je bila ki je naredila človeštvo postave, ki so držale tedaj drže danes in bodo držale vedno. Iz tega je jasno, da Božje delo ima večno vrednost—a človeško le trajno—z njim živi, a tudi z njim umira.

V šesto leto že teče čas, od-kar so prenehali grmeti topovi in puške v svetovni vojni. Mir... Mir nam dajte! Ti klici se po-navljajo eden za drugim. Naj-boljše glave, ki so imele priliko podjarmiti politično ves svet, so se v tem delu skazali za prave slabiče. Delali so nove zemlje-vide, delali nove meje, a vprašali niso nikdar tistega, kateremu so nove meje določili—če je z no-vimi mejami v svojem srcu za-dovoljen. — Mali narodi so mo-rali sprejeti, kar so jim dali ve-liki narodi. Podpisavati so mo-rali razne pogodbe—a v srcu pa so klicali na maščevanje. Kaj pomaga podpis na papirju, ki ni nič drugega kakor kosček nič-vrednega papirja, če je pri tem pa srce nezadovoljno. Človeka in narod zadovoljiš samo tedaj, kadar zadovoljiš njegove srce!

Te dni je prinesla washington-ska "Post" članek, kjer na širo-ko razpravlja o svetovem miru. Med različnimi visokimi možmi, ki so razpravljali o tem vevla-žnem vprašanju je bil tudi taj-nik ameriškega agrarstva Hen-ry C. Wallace, ki pravi: "Po pe-tih letih poizkušanja svet ne mo-re do zaželenega miru. To pač kaže, da narodi ne bodo našli miru drugje, kot v naši stari trdni veri, ki edina zadovolji člo-veka s svojimi nauki."

Kako značilne besede! Pa tu-di kako resnične! Človek bo na-šel mir samo tedaj, kadar bo i-mel srce zadovoljno. Krščan-stvo skuša zadovoljiti najprvo srce, in ko to doseže, doseže vse.

Da edina naša stara trdna ve-ra mora svet osvoboditi iz krem-pljev medsebojnega sovraštva. Tista vera, ki nas uči, da smo ljudje bratje medseboj, in da se moramo raditega ljudje tudi lju-biti kot bratje.

Zato vsi tisti, ki širijo razre-dno sovraštvo med ljudi, širijo prokletstvo. Ti vodijo družbo od pravega miru in ga potiskajo v medsebojno sovraštvo. Zakaj, miru ne prinese sila, ne moč, ne pogodba, ne obljuba, marveč splošna zadovoljnost, ki pa ne sme biti prisiljena, ampak pri-ti mora direktno iz srca.

Duševo in telesno delo.

Slavni berlinski kirurg prof. Bier je računal 55 mark v zlatu za strokovno mnenje in sodnem procesu, pri čemer je moral pre-studirati dolge akte, za kar je porabil 4 ure dela. Sodišče mu je priznalo le 29.940.000 papirnatih mark. Profesor je to odklonil, češ da je moral dati pred neko-liko dnevi postrežku 140.000.000 mark, da m uje prinesel kovčeg iz kolodvorske garderobe na voz. Nato se je dr. Blier zvišal ho-norar na 30.000.000 mark.

J. M. Trunk:

PODOBE IZ NARAVE.

Da je tako, more lahko vsako opazovati na stekleni prizmi ali še v lepši podobi na mavrici.

Narava pa nam nudi še celo vrsto drugih prikazni tega lomljenja žarkov, ne da bi bilo treba rabiti v to svrhu umetnih sredstev. Vse to lahko opazuješ, kadar pri solnčnem vzhodu ali zatonu žarijo gore in oblaki. Mnogokrat je ta prikazen naravnost divna, veličastna, prav posebno v ravninah in prerijah. Človek, ki ima čut za pojave v naravi, se ji ne more dosti načuditi. V malem vidiš tudi pri rosnih kapljicah, ki vise na travici v jutranjem solnčnem svitu, sploh povsod, kjer se solnčna luč lomi v vodnih kapljicah ali soparnih mehurčkih.

Priprosto sredstvo. A kakšen učinek. Kako mrtva bi bila narava brez bujnih barv. Čudovite boje pa hrani v sebi — luč. Umetnik je, kdor razume rabiti priprosto sredstvo, pa doseže z njimi najlepše uspehe. A kaj zmore človek z vsvojo umetnostjo? Res, da je umetnost zelo napredovala, a največji umetnik ne more naslikati krasnih barv, ki jih kaže n. pr. pavovo perje, ali kakršni se prelivajo na golobovem vratu, pri mnogih žuželkah, na raznovrstnih cvetlicah, v jutranjem ali večernem sijaju, v žaru gora in pri mavrici. Tu moremo pač po pravici vprašati: "Kdo slika kakor On, ki je stvarnik, zidar, kipar in slikar ob enem v nadnaravni popolnosti?"

Različne barve.

Kakor je razvidno iz razdelitve bele luči, kadar gre skozi prizmo, je število barv neomejeno po različnosti lomljenja. Razločujemo pa sedem glavnih barv, ki pa ne tvorijo strogo ločenih skupin. Imenujejo se: rdeča, oranžasta, žolta, zelena, modra, modrela (indigo) in vijoličasta. Slikovitost cele narave obstaja v menjavi teh sedem poglavitnih barv. Lepa je sicer vsaka posamezna, a še lepše se prikazuje, kadar so harmonično razvrščene, kakor jih more razvrstiti le narava sama.

Izmed vseh čudešev, ki jih nam nudi luč, moramo pripoznati barvam prvo mesto. V njih je za naše oko spojeno vse, kar občudujemo in proslavljamo na luči. Bujne barve očarajo že otroško oko, in tudi starček se ne utrudi, ko občuduje njih kras; mikajo vsakega človeka. Barve tvorijo to, kar imenujemo poezijo luči, ki se razodeva v raznovrstnih stopnjah povsod in na vseh zemeljskih predmetih v brezmejni, neprozorni krasoti. Kaj bi bila pač zemlja brez te različnosti barv? Pač to, kar bi bila brez luči sploh. Ako bi bila brez vse predmete razlita le ena barva brez vsake različnosti, bi, kakor v temni noči, ne bilo mogoče spoznati obrisov raznih stvari, ki so pogojeni le v različnosti barv. Vse bi bilo mrtvo, enolično. Razvidno je to, ako gledamo v svet skozi pobarvano steklo, dasi moremo pri tem posamezne stvari še lahko razločevati, ker se kažejo svetlejšje ali temnejše. Brez barv bi sploh obrisov ne mogli zaznati; vse bi bilo podobno enolični ravni, ki ne nudi prav nobene izpremembe. Svetla bi nam luč, a bi ne videli prav ničesar.

Že iz tega je razvidno, kakšen pomen in namen imajo barve. Da nam pa postane ta pomen popolnoma jasen, je treba iti še dalje.

Pomen barv.

Vsekako barve nimajo samo namena; da po njih vidimo zunanje predmete, temveč barve naj bi jih nam prikazale tako, da takoj spoznamo, kakšni so ti predmeti in čemu služijo. Človeški duh najde tu naravnost neizmerno polje, da razmotriva o predmetih in odkriva njih namen. Mnogokaj je že odkril, a raznih neodkritih skrivnosti je pred njim še celo morje.

Ampak barve imajo tudi še neki poseben pomen. Govore nam v čudovitem jeziku. Odkodaj so se ljudje trudili, da bi razločevali to govorico, in tolmačili so jo na jako različen način. Vtis je pač na vsakega drugačen, zato tudi tolmačenje zelo različno. Vsi so nekako edini v sodbi le pri beli in črni barvi, ki pa pravzaprav nista barvi. Vsi vidijo v beli barvi nekaj čistega, v črni nekaj žalostnega. Govorimo sicer o živih in mrtvih (toplih in mrzlih) barvah, a ti izrazi so preveč splošni.

Poskusimo razločevati vtis, ki ga naredijo barve na naš razum in na naše srce.

Pravzaprav mika človeka le modra barva, ki je barva neba in morja. Kako lepa je ta barva, če se prikaže jutranja zarja, ali če žari solnce na jasnem nebu. Včasih se zavije zemlja v modrikast pajčolan. Nekaj skrivnostnega je v tem. Duša postaja otožna, zahrepeni po nekaj oddaljenem, nadzemskem; zdi se, kakor bi neka skrivna zvez hotela spojiti človeka z nebom.

Zelena barva je za zunanje oko to, kar modra za notranje. Blagodejna je. V njej se združuje nasprotni si barve v prijetno celoto. Kako lep je novo pokosen travnik, kako lepo vigradi zeleno polje, zelena vaška tratičica, zelene livade. Zelen je gozd, zelene so divne planine. Po zelenem hrepeni človek v skrivnostnem, nepopisnem upu, kadar drži zima zemljo dolgo časa v mrzlih sponah in jo oropa najlepšega kinča.

POZOR!

Te dni smo prejeli novo zalogo vsakovrstnih knjig iz stare domovine. Kdor si želi kakršnokoli slovensko knjigo, naj piše po naš cenik, ki ga dobi brezplačno. Pišite takoj!

Knjigarna Edinost

1849 — West 22nd Street, CHICAGO, ILL.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom in vsem prijateljem in dobrotnikom lista Edinosti v Clevelandu in vsej državi Ohio naznanjamo da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Edinost in Ave Maria. Kakor tudi za knjige, tiskovine in oglašje ter vse, ki je v zvezi z našim podjetjem.

Cenjene rojake in rojakinje prosimo, da mu gredo pri tem težavnem delovanju za katoliški tisk na roke in mu pomagajo istega širiti, da se ga zanese v sleherno slovensko hišo v vsaki naselbini. Potreba za katoliški tisk je velika, kar menda ni treba še posebej povdarjati. Zato vsi na delo in pomagajte zastopniku, da list pridobi kar največ novih naročnikov.

PRAVIČNA BOTRA.

Andre Theuriet — J. Napotnik.

V argonskih gozdovih je živel svoje dni reven suhorobar. Izdeloval je iz bukovine in javorine drobno orodje, na primer sklede, zajemalke, solnice in drugo leseno robo, ki jo je prodajal gospodinjam po deželi. To rokodelstvo mu ni prinašalo veliko zaslužka in Dudu Makart — tako mu je bilo ime — se je le za silo preživljal. Vrhu tega se je bil pred kratkim poročil s hčerko nekega drvjarja, ki mu je prinesla za doto le dvoje močnih rok in svoje lepe oči. Po preteku enega leta je dobil krepkega in kot verica živahnega dečka. Tedaj pa je Dudu Makart pomislil in rekel: "Če nimam ničesar dati svojemu otroku, mu moram najti vsaj botro, ki ga bo varovala in mu pomagala, če bi se zgodilo, da me ne bo več. Hočem pa pred vsem, da bo to pravična, odkritosrčna in poštena oseba, kajti le ljudem takega značaja se sme zaupati."

Ko je tako sklenil, se je napravil iz kočice in odšel preko gozdov. Ko je korakal ob Visokem Brdu, je opazil, da se mu bliža žena, oblečena v rdeče krilo in ogrnjena z višnjevim plaščem; na glavi je imela venec iz umetnih cvetk, v roki pa je nosila zlato škatljico z relikvijami.

"Dober dan, dobri mož," nru je rekla: "kam pa tako zgodaj?"

"Gospa, grem iskat botro za svojega novorojenčka."

"Res? ... No, ali hočete mene?" Na razpolago sem vam."

"Hvala lepa, dobra gospa, samo ... rad bi namreč odkritosrčno, pošteno in pravično osebo."

"Če je tako, vzemite mene, ne bodete se kesali ... Jaz sem sveta Hilda, patrona vaše župnije."

"Sveta Hilda! ... Vi da ste pravična oseba? ... Nikakor ne, dobra gospa, vi niste zame."

"Zakaj pa ne?" vpraša svetnica ježno.

"Zakaj? Takoj vam povem. Postavili so vas v lepo kapelico naše cerkve, da bi bila zaščitnica vasi, da bi delila dobroto poštenjakom in da bi gledala na prste ničvrednežem. Namesto tega poslušate le svoje kaprice. Kako delite svoje ljubeznivosti, če odvisno od tega, če ste vstala z desno ali levo nogo. Vi dajete vročino tistim, ki prosijo za hlad, in dež tistim, ki bi radi solnčno vreme. Vi pozabljate na uboge pare, ki delajo kot sušnji in prizanašate falotom, ki lenuharijo ... Ne, ne, to ni pravično in vi ne bodete botra mojemu fantku ... Zbogom!"

Dudu je na to pokazal svetnici hrbet in odkorakal proti Klaonu. Ko se je bližal steklarini, je zagledal na dišeči in s šmarnicami posejani loki, mlado ženo v belozeleni obleki, ki je

NA STANOVANJE,

se sprejme ženo ali dekle, če bi katero veselilo živeti poleg druge naj se zgleda na:

2300 — So. Hoyne avenue. CHICAGO, ILL.

imela polno naročje cvetic in ki je bila lepa kakor jutro v maju.

"Kam pa tako naglo, mož?" mu je zaklicala.

"Isčem botro za svojega fantka novorojenčka."

"Ali hočete mene," mu je odvrnila prijazno; "veselilo me bo, če vam morem biti uslužna."

"Da ... toda ... Isčem namreč pošteno in pravično žensko ... Kdo pa ste pravzaprav, lepa gospa, če smem vprašati?"

"Kraljica Venera sem ... Jaz delim lepoto in ljubeznivost človeškim otrokom; jaz jim dajem tudi to, kar je najboljšega na zemlji, ljubezen."

"Če je tako, niste žena, ki jo iščem."

"Zakaj pa ne predrzneš?"

"Zakaj? ... Ker niste pravična ... Vi podeljujete ljudem ki imajo kakor dimnik črno dušo; z grdoto pa odpravite reveže, ki so polni dobrih lastnosti ... Kar se tiče ljubezni, dovolite da vam povem, da jo seje brez premisleka v srca. Vi niste niti razsodna, niti pravična ... Idite po svoji poti, vi se ne bode grela pri naši peči."

"Surovež," je zamrmrala Venera in zmajala z rameni.

Dudu je šel dalje in prispel onstran Rogla, in sicer ravno do kraja, kjer so obešali razbojnike. Tu je srečal starejšo gospo, strogega obraza, ki je imela na očeh in korakala odmerjenih korakov, držeč v eni roki tehtnico, v drugi pa slonokoščeno palico. Premotrivala ga je skozi očala in ga vprašala z resnim glasom:

"Hoj! mož, kam pa greš?"

"Hitim, da poiščem botro za dečka, ki se mi je rodil."

"Botro? ... No, dobro, poslušaj. Dopadeš se mi in rada ti držim otroka pri krstu."

"To je prevelika čast zame," je odgovoril previdno suhorobar: "toda čujte, kdo pa ste? Treba mi je pred vsem pravične ženske."

"Imenitno! Nisi mogel bolje naleteti, jaz sem namreč. Pravica sama."

"Pravica, Bog pomagaj! Vi torej sedite na sodnji in razsojate tožbe in pravde; vi torej obsodite hudodelce a na jih proglagate za nedolžne?"

"Da, jaz sem tista."

"Že dovolj! Midva se ne moreva sporazumeti ... Zdi se mi da kljub svojim naočnikom ne vidite vedno čisto jasno ... Včasih pošljete nedolžnega na vislice in izpustite krivca. In pravijo, da obsodite na globo ljudi, ne zato, ker so pregrešili, ampak, ker ne mislijo kakor vi. In to se imenuje pri vas pravica? Ne, tisočkrat ne, vi niste botra, ki jo potrebujem; ničesar nočem imeti opraviti z vami."

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill. Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV. VARNIŠEV. ŽELEZ. IA. KLJUČAVNIC IN STEKLA.

Na najboljše delo, najnižje cene

Prevzamam barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladam stenski papir.

Trikrat na dan

je treba jesti in logično temu trikrat na dan kuhati. Gospodinja pa mora vedno računati kaj bo pripravila za zajterk, kosilo in večerjo, da bo zadovoljila tiste, za katere kuha.

V kolikor se tiče mesa se dobi najboljšega, pa bodisi sveže meso, suho prekajeno, perutnino ali druge vrste meso pri našem domačem mesarju

MATH. KREMESEC

SLOVENSKI MESAR

1912 — West 22nd Street,

Phone: Canal 6319.

Chicago, Ill.

Prave KRANJSKE DOMA NAREJENE krvave in mesene vedno na razpolago! Pridite po nje!

"Falot! Ti zmerjaš Pravico ... Čakaj, dam te takoj prijeto!"

Toda Dudu je imel urne noge in je bil že daleč. Tekel je čez polje in skoro trčil z glavo v zid pokopališča. Naenkrat je stala pred njim ženska, ki je bila zagrnjena v belo haljo in je nosila koso na rami. Halja je zakrivala tudi obličje. Pri hoji so ji sklepotali udi, kakor da bi padala toča na streho. Z raglajočim glasom je zavpila nad njim:

"Tovariš, kam pa tečeš tako naglo?"

"Botro grem iskat za svojega novorojenca."

"Hočeš li mene?"

"Namreč ... hočem ženo, ki je pravična."

"Nikdar ne najdeš bolj pravične, nego sem jaz."

"Vsakdo mi pravi tako ... kdo ste?"

"Jaz sem Smrt."

Dudu Markat se je zamislil nekoliko in potem odgovoril:

"Da, res, vi ste pravična in pri vas nima nikdo prednosti! Vi vzamete vsakogar, brez razlike. Mladenci ali starec, bogataš ali siromak, potepuh ali gospod, princ ali kočar, iti mora z vami, ko mu odbije ura. Vas ne omeščajo niti solze niti zlate obljube. Vi trkate na vsake duhi in če rečete: hodi! je treba iti ... Resnično, vi ste pravična in na vas se človek lahko zanesa. "Pri moji veri, vi bode botra mojemu dečku. Pojdite z mano."

In Dudu se je vrnil v svojo kočico, roko v roki z botro, ki jo je bil zbral za svojega sina.

Smrt je držala dečka pri krstu. Po krstu pa so imeli v koči veliko pojedino; zavžili so mnogo dobrih pečen in popili več steklenice dobrega vina. Gostili so se pozno v noč.

Mlečna in maščobna drevesa.

V vzhodni Afriki raste maščobno drevo Altanblachia Stuhlmanni, ki ga domačini imenujejo Alkani. Sad tega drevesa je 30 cm dolga do 15 cm debela, zlatorumena jagoda s 3 cm dolgim semenom. Ena sama taka jagoda da pol kilograma masti! Drugo tako drevo je Butyrospermum v Zgornji Guineji in ob gorjem Nilu. Samo ime nam že pove, da je to drevo naravnost liferant surovega masla. Njegova maščoba, takozvano Galamali Bambak-surovo maslo, je zelenkastobelo, zelo okusno, prijetnega duha in se zelo nerado porokvari.

Temu, na surovem maslu tako bogatemu drevesu odgovarja v Venezueli takozvano mlečno drevo. V njegovo deblo napravijo zareze, iz katerih priteče množina belega soka, ki je prijetnega okusa in ga domačini uporabljajo tako, kot pri nas kravje mleko. To drevo (Galaktoriendron utile, dobesedno "koristno mlečno drevo") imenujejo domačini kravje drevo. Njegovo mleko vsebuje 1.7 odst. beljakovine, 2.8 odst. sladkorja in 35.4 odstotka masti.

Francoska trdnjava na prodaj. Francoska vlada prodaja nena vaden objekt: citadelo trdnjave Saint Jean de Pont blizu Biarritz, nedaleč od španske meje. Trdnjava je objekt svoje vrste. Poleg običajnih trdnjavijskih prostorov obsega skladišča za municijo, okope ter več mostov za spuščanje. Zgrajena je bila v sedemnajstem stoletju. Napoleon jo je uporabljal za bivališče rezervnih obsebnih čet, med svetovno vojno pa je bila tam komaj ena četa vojaštva. Trdnjava ima svoj vodnjak, ki je 270 m globoko in stoji na griču, odkoder se nudi pogled na bližnje Pireneje. Francoska vlada zaslemla, da mu je prinesel kovčeg gnotne svrhe. Ker trdnjava nima več pomena za vojaške svrhe, jo hoče vnovčiti za drag denar, toda prodaja jo samo francoskemu državljanu. Inozemci se od kupčije izključeni.

V avtomobilu preko celega sveta.

Afričan M. J. Weston se je s svojo ženo in tremi otroki odpravil na pot preko celega sveta. Razen udobnega potniškega oddelka ima avtomobil popolnoma urejeno kuhinjo. Weston pravi, da hoče s tem potovanjem svojim otrokom nuditi nazoren pouk v zemljepis. Doslej je prepotoval balkanske dežele, Ogrsko in Avstrijo ter se sedaj mudi v Češkoslovaški.

ŠIRITE LIST EDINOST

SLOVENSKA RESTAVRACIJA.

1385 E. 55th Street,

CLEVELAND, O.

Se priporoča rojakom Slovenem za poset. Pri njemu se dobi vedno domača hrana, kakor tudi sobe za prenočišče.

Anton Zbašnik

JAVNI NOTAR,

soba 206 Bakewell Bldg., Pittsburgh, Pa. (Nasproti sodnije)

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, dolžna pisma, pobotnice, oporoke in PROŠNJE ZA DOBAVO SVOJCEV IZ STAREGA KRAJA. Cene nizke, delo točno in pravilno. Pišite ali pridite osebno. Informacije zastoj.

VARCEN NAROD

VLAGA PREVIDNO IN INVESTIRA RAZUMNO V

Kaspar State Bank

NAJVEČJI JUGOSLOVANSKI BANKE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

1900 — BLUE ISLAND AVENUE, vogal 19. ulice.

CHICAGO, ILLINOIS.

KAPITAL IN PREBITEK
\$1,250,000.00

Pod državnim in vladnim nadzorom in Chicago Clearing House Ass'n.

PRODAJAMO ŠIFKARTE za vse parobrodne družbe za v Jugoslavijo in nazaj. Izdelujemo prošnje (affidavite) za priseljence, ter pošiljamo denar v staro domovino najceneje in najhitreje.

Tel.: Roosevelt 8221.

L. STRITAR

2018 W. 21st Place

Dovaža premog — drva — prevaža pohištvo in vse kar spada v to stroko.

Vsem se najtopleje priporoča! Pokličite ga po telefonu!

DRUŽINSKA PRATIKA.

za prestopno leto 1924.

cena 15c.

se dobi v zalogi knjigarne, "EDINOST",

1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

VSEM NAROČNIKOM!

Naznanjamo, da smo te dni zaposlili vsem našim lokalnim zastopnikom stenske koledarje, katerega dobi vsak naš naročnik brezplačno. Zglasite se pri našemu zastopniku v naselbini in ga pošte dobili. Za slučaj, da bi jih jemu manjkalo pišite nam in bomo vam poslali.

Uprave Edinosti.

MATAJEV MATIJA

VESELA NOVELA.

Spisal

RADO MURNIK.

Nič ga niso motili niti klici, niti piski, niti ropot drdarjočega voza. Prespal je malone vso pot. Že se je bližal vlak Ljubljanskemu polju, ko se je Mataju jel nabirati obraz v gube blaženega zadovoljstva: sanjalo se mu je zopet o zali mlinarjevi Anki...

Pražnje oblečen, z velikim šopkom in pisanimi trakovi na prsih je moško sedel v malodolskem mlinu poleg svoje sramežljive neveste. Tudi Anka je bila grozno lepo opravljena: nad vse pa se ji je podajal poročni venec na glavi. Dolga miza je bila malone vsa pokrita s polnimi krožniki, skledami, posodami in kozarci. Mati mlinarica so v potu svojega obraza prinašali gostom vedno iznova juhe čiste, juhe s kruhom, juhe z rezanci, razne pečenke, štrukljeve, potice in ocvrtih bobov. Kadar so odprli vrata, je prijetno zadisalo po zabeli. Oča mlinar so venomer nalivali svatom, ki so bili vsi židane volje. Pa saj so se lahko veselili in gostili, zakaj stari Zagorjan je bil dal zaklati pitano tele, prašiča in vse piščance. Bečač Andraž je čepel pri peči in neprenehoma pel:

Matija Mataj,
roko ji podaj,
odprt vama zdaj
je zemeljski raj!

Matajev Matija je prijel svojo nevesto za roko in ji povedal na uho: "Preljuba Anka, zbrala si si pa že tako dobrega moža, da si nisi mogla boljšega!"

"Oh, pa res!" je vzdihnila Anka in se jela jokati in si brisati lepe oči.

"Zakaj pa tako malo ješ in čemu se jokaš?" jo je vprašal prijazen.

"O samega veselja, da sem dobila tebe, Matija!" se je odrezala presrečna Anka.

"O prav, potem se pa le jokaj, kolikor hočeš, he he!" se je nasmešnil Mataj in ji ponudil še svoj veliki robec.

Malo bolj spodaj sta se mastili Čenčanova Urša in Mica Kobacajka.

"Le jej in pij, Mica, da si bolje zapomniš, kdaj je bila moja svatba!" jo je nagovarjal Mataj. "Le nič se ne zatajuj, he he, saj imamo, hvala Bogu, vsega dovolj, ne samo za danes, ampak tudi še za jutri in pojutrišnjem — slišiš, Mica?"

"Nič se ne boj, ljubi Matijček, saj hitim, kar le morem," je sladko odgovorila Mica in čudovito naglo obirala svinjsko rebro; poleg njenega krožnika je ležal že lep kup oglodanih kosti.

"Ali si še kaj jezna zavoljo tiste berivke, he he?"

"O — kako neki! Bog vari! Vse je pozabljeno. Pa saj mi je bilo takoj žal, da sem te žalila. Prenagle jeze sem, veš, Matija, ne zameri mi moje togote, lepo te prosim!"

"Je že dobro, he he, je že dobro!" jo je tolažil Mataj in se zopet obrnil k nevesti.

"Živio Matajev Matija!" so kričali navdušeni svatje. "Živela Anka! Živela ženin in nevesta, juhu, jujujuhu!"

Tudi zunaj pred mlinom je bilo vse živo ljudi. Vsak je imel svojo klobaso ali polno čašo v rokah in veselo zaukal, kadar je količkaj utegnil. Godci so igrali na harmonike in piskali na piščali; na brega so pokali topiči.

"Neznano je lepo!" je trbentala Mica. "Take svatbe ni bilo že sto let ali pa nikoli!"

"Samo stepli se nismo še nič!" so se spomnili fantje. Jeli so zabavljati drug drugemu, se pogumno suvali in si metali ocvrte bobne po glavah.

"Stojte, fantje in možje!" jim je prigovarjal Matija in jih

ljubeznivo razganjal vsaksebi. "Pretepali se pa ne boste že kar zdaj! Potrpajte no še malo, saj je še zgodaj! Če ste presiti, pa se vam vendar ni treba takoj mikastiti. Bodite no malo pametni tudi! Veste kaj? Plesat pojdemo!"

"Plesat, plesat!" so vsi navdušeno odobraval Matija predlog. Čenčanov Janez, ki je bil pravkar iztegnil svojo žuljavo roko, da bi počel zaletavega zaplanskega mladeniča za uho, je z mučno, pa junaško samozatajo zopet spustil pripravljeno desnico in obljubil nasprotniku svečano, da mu postreže pozneje tem izdatneje.

Matajev Matija pa je veselo objokano nevesto prijel za roko in jo vedel pred mlin. Za njima so jo udrli drugi svatje; godci so zaigrali, in pari so se jeli vrteti po cesti. Andraž Hudopisk se je sukal z Mico Kobacajko, se režal kakor obseden in skakal, da mu je odletavala malha na vse strani. Vse je bilo prav široke volje.

Zdajci pa je pripeketal mlinarjevo kozel za Anko. Zameketal je se vzpel, popadel zeleni venec prestrašene neveste in zbežal z njim po strmem obronku. Milo je zajokala Anka, vse je kričalo in mahalo z rokami. Nevoljni Matija je naglo stekel za meketačem, toda požrešni kozel je skočil na visoko skalo, nesramno kimal z glavo in vpricho vseh pozobal deviški venec obupane neveste...

"Ljubljana! Južni kolodvor! Ljubljana!"

Taki in enaki klici, loputanje z vrati, glasno govorjenje, kričanje in smejanje, ropot in žvižgi so zbudili Mataja.

"Začetkoma moje sanje niso bile še tako napačne!" je mrmral in se vzdignil z baršuna. "Pozneje se je pa vse nekam skisalo. Ti presneti kozel! Kaj je bilo treba tebe, da si nam skalil nedolžno veselje! Jaz bi ti že pokazal, kaj se pravi nagajati! Hvala Bogu, da se mi je samo sanjalo in da vse skupaj ni nič res! No — zdaj smo pa v Ljubljani. Naglo je šlo kaj naglo!"

Obul si je škornje, oblekel kamižolo, pobral svoje stvari in zlezel na levi z voza. Mahnil jo je k strojevodji, potegnil svoj robec z denarem iz žepa, ga odvozil in prijazen nagovoril moža: "Dobro ste vozili, prijatelj, moram vas hvaliti! Nate za liter vina!"

"Le pijte ga sami!" mu je odgovoril oni čemerno.

"Če ste tako moški, pa ne bom dalje silil v vas," je dejal Mataj in shranil denar. Krenil je okoli šumečega stroja na ploščah in stopal z drugimi proti izhodu.

"Stojte, kje imate vozni listek?" ga je ustavil brkati vratar.

"Vozili ste se zastoni, kaj?"

"Kakšen listek? I, saj sem ponujal vozniku denarja, pa ga ni maral!"

Vratar je mignil mimoidočemu možu v modri obleki in s trobentico na konopcu. Ta je odvedel Mataja k blagajnici in povedal gospodu z bleščecimi očali, da se je potnik pripeljal brez listka.

"Saj mi ga ni ponujala živa duša!" se je zagovarjal Mataj pred okencem.

"Odkod ste se pa vozili?" je vprašal gospod iz steklene izpovednice rezka.

"Na koncu jezika mi je, pa ne morem povedati," je odgovoril osupli Mataj, ki mu je bilo ime Radovljica kakor izbrisano iz spomina.

"Kje ste pa doma? Le hitro, mudi se mi!"

"Doma sem na Telebanovem, ljubi gospod, in moja sestra Špela tudi, oča so pa tam nekje iznad Škofje Loke—"

"Plačati morate kazen, trojno voznino!"

"Vozil sem se v prvem razredu, gospod! Prosim, da mi boste prav računali."

**Vi boste nam hvaležni za
velike ponudbe
PRI POVRŠNIH SUKNJAH!**

Prav tako za ponudbe pri oblekah z dvojnimi hlačami, ki jih imamo v zalogi v vseh modah in velikostih, za može in fante v vseh barvah najboljše narejene v velikosti do 52 nastavljene po zmerni ceni od

☛ \$25.00 — \$30.00 ☛
☛ \$35.00 — \$40.00 ☛
in višje.

Nič ne de, kako daleč živite od naše trgovine, vedno se bo vam splačalo priti pogledati našo trgovino in naše blago.

Pridite in oglejte si naše ponudbe!

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer.
Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA,
1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 18th Street.

POLITIČNI PREGLED.

Snubljenje Rusije.

Francija skuša na kakšen način priti v ožje stike z Rusijo. Republika se boji zblizanja med Rusijo in Italijo, posebno pa nevarnosti, da se ne bi italijanski kapital udomačil v Ukrajini in na Kavkazu. To je vzrok, da Francija pritiska na našo državo, naj obnovi zveze z Rusijo, kar naj bi opravil g. Balugdič s sovjetskimi delegatom Koppom v Berlinu. Obenem so v Franciji postali nekoliko hladnejši napram Češki in Poljski, kjer se je začel šopiriti angleški kapital. Poljaki so seveda zaradi tega zelo vznemirjeni, ker dobro vedo, da bi Rusija v slučaju obnovitve zvez s Francijo zahtevala popolni desinteresa Francije v slučaju rusko-poljske vojske. Kajti Rusi vztrajno zasledujejo cilj, kako odtrgati Belo Rusijo, Volin in Polesje od Poljske. Zdi se pa, pravi "Morning Post," da bo Anglija Francijo prehitela, kajti MacDonald je trdno odločen takoj priznati sovjetsko Rusijo, čim pride na vlado.

Kneževina Lichtenstein se združuje s Švico?

Glasom dunajskih listov se tačas vrše pogajanja med kneževino Lichtenstein in Švico zaradi združitve. Lichtenstein naj bi tvoril 23. švicarski kanton. Obe deželi sta doslej že sklenili carinsko in valutno zvezo. Popolno združitve ovira samo še knez, ki ne bi rad odstopil, ven-

dar je splošno mnenje, da se bo končno udal.

V Nemčiji

se je z novim letom odpustilo okoli 500.000 uradnikov! — Javno mnenje je sprožilo tudi idejo, da se železnice, ki imajo ogromen dolg, izroče privatnikom v last in upravo. Akcije naj bi kupile velike družbe.

Avstrijska narodna skupščina.

V novoizvoljeni avstrijski narodni skupščini so uvedli socialisti ostro opozicijo proti vladi in obstruirali. Zadnje dni se je med vladno večino in socialisti dosegel sporazum ter je sedaj parlamentarnemu delu pot prosta.

Problem Sredozemskega morja.

Te dni se ratificira angleško-francosko-španska pogodba glede Tangerja. Italija je po markiju Avezaniju v Parizu protestirala proti temu, da ni bila povabljen k soudeležbi pri pogajanjih, je pa dobila odgovor, da se ta pogajanja tičejo samo Anglije, Francije in Španije. V zunanji politiki Mussolini očitno ne žanje posebnih uspehov.

Francija in Vatikan.

Namesto Jonnarta je francoska vlada imenovala za svojega poslanca pri Vatikanu g. Douleca, dosedanjega poslanika v Bukarešti. Francija ima namen ostati z Vatikanom v trajni diplomatski zvezi, kar nekoliko vznemirja svobodomislece, nikakor pa ne ogromne večine francoskega prebivalstva.

John Gornik

SLOVENSKI TRGOVEC IN KROJAČ

6217 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, OHIO.

se priporoča za nakup MOŠKE IN ŽENSKA
VE. Izdeluje MOŠKE OBLEKE in ceno
očitu točno

KAKŠNA PRAVILA IMA VAŠE DRUŠTVO?

Takšne kaj ne, kakršne ste na letni seji sprejeli!

KAM JIH BOSTE DALI PA TISKATI?

Ste že tudi to odločili?

AKO ŠE NISTE,
tedaj pišite nam po ceno.

NAŠA TISKARNA

izdeluje tiskarska dela lično in točno. Že na stotine slovenskih in hrvatskih društev smo zadovoljili in zakaj ne bi še Vas?

Vsem cenjenim društvam se priporočamo, za vsakovrstne tiskovine, kot pisemski papir in kuverte z naslovi v vseh velikostih in različnih barvah.

Prav tako se priporočamo tudi posameznikom, trgovcem in obrtnikom, da se spomnijo nas, kadar potrebujejo kako tiskarsko delo.

Zmerno ceno, lično in točno narejeno delo jamčimo vsakomur!

TRGOVCI IN OBRITNIKI

ALI ŽE VESTE?

da ni businessa, če se ne oglašate. Kako naš ljudje pridejo k vam, če ne vedo za Vas? Poslužite se v tem oziru lista

EDINOST

ki zahaja v vse slovenske naselbine v Ameriki. Vsak katoliški Slovenec ga čita in je nanj naročen.

Oglašanje v našem listu je uspešno. Poskusite in prepričajte se!

Enako se priporočamo tudi cenjenim društvom, da se ob priliki prireditve spomnijo na naš list in objavijo v njem svoj oglas, ki jim bo mnogo koristil.

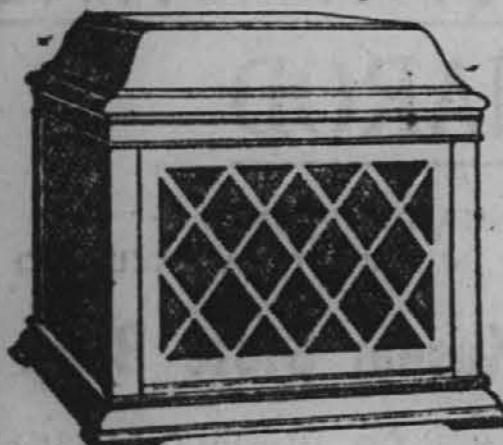
Vsa naročila pošiljajte na:

TISKOVNO DRUŽBO EDINOST

1849 W. 22nd St.

Chicago, Ill.

ELY, MINNESOTA

GRAMOFONI

so pri zabavah kakor nalašč. Vam odslužijo pri domačih zabavah, kakor vsak godec.

Ako ga še nimate v Vaši hiši, pridite v našo trgovino, ki jih imamo v zalogi in oglejte si jih. Imamo vsakovrstne slovenske in angleške plošče.

POLEG DRUGEGA imamo v zalogi vsakovrstno blago za šivilje. — Vsakovrstne narejene obleke, za žene, dekleta, male deklice in otroke.

IMAMO veliko izbero moških oblek, močne trpežne hlače in cele obleke za na delo. Vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Raznovrstno spodnje obleko. — Klobuke in kape in vse druge potrebščine, ki spadajo v trgovino z mešanim blagom.

TRPEŽNE in močne čevlje za praznike in za na delo. Kakor tudi galoše, "over shoes" za mrzlo vreme, dobite pri nas vsake vrste.

GROCERIJU imamo v zalogi vedno najboljše, zakar se posebno priporočamo našim gospodinjam.

Pridite in prepričajte se!

Slogar Bros.

ELY, MINNESOTA,

Phone: 104